

Του Πέτρου Μώραλη

ΚΑΘΕ φορά, αμέσως μετά τις εκλογές – πάντα, όμως, και αμέσως και μετά – κάποιοι ανακαλύπτουν την... πυρίτιδα και πληροφορούν τον λαό ότι «δυσλειτουργεί η δημόσια διοίκηση». Η διάγνωση συνοδεύεται απαραίτητα και από τις σχετικές αποφάσεις, που αποσκοπούν στη θεραπεία.

Διαπιστώνεται ότι πρέπει να υπάρξει αξιοκρατία στις επιλογές για θέσεις προϊσταμένων αλλά και στις προσλήψεις, γιατί χωρίς αυτόν τον παράγοντα οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν εργάζονται αποδοτικά και αδιαφορούν, εφόσον δεν εμπεδώνεται η αναγκαία εμπιστοσύνη προς τους προϊσταμένους τους και επιβαρύνεται το Δημόσιο υπέμετρα από την παρουσία άχρηστου αριθμού υπαλλήλων.

Η δεύτερη διαπίστωση συνήθως αναφέρεται στην ανάγκη για καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, η οποία, θυμούνται ότι, καταταλαιπωρεί τον πολίτη. Τονίζεται, στη συνέχεια, η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των δημοσίων υπηρεσιών και τέλος οι διαπιστώσεις συμπληρώνονται με την έκφραση της βαθύτατης ανησυχίας που διακατέχει την πολιτική ηγεσία, επειδή η κοινή γνώμη είναι τόσο απορριπτική για τη δημόσια διοίκηση.

Η δραματική επωδός των διαπιστώσεων είναι, τελευταία, πως μ' αυτή τη δημόσια διοίκηση, μ' αυτό το κράτος, δεν μπορεί να αντιμετω-

Ουαί υμίν Φαρισαίοι υποκριταί

τωπίσουμε το 1992 και το 2000, δεν μπορεί να γίνουμε συναγωνισμοί και πολύ περισσότερο ανταγωνισμοί προς τους Ευρωπαίους.

ΕΤΣΙ λοιπόν η παρούσα κυβέρνηση, αφού κι αυτή ανακάλυψε με τη σειρά της την... πυρίτιδα, αποφάσισε να προχω-

ρήσει στη σχετική θεραπεία. Το έργο ανέλαβε εργολαβικά ο υπουργός Προεδρίας. Κάποιες τροπολογίες πάντοτε δάζουν τα πράγματα στη θέση τους. Μερικές δεκάδες χιλιάδες απολύσεων – αν και αυτές, παρά την... σταθερή απόφαση της κυβέρνησης, μετατέθηκαν σε ευθετότερο χρόνο, μέχρι νεωτέρας ευκαιρίας, γιατί υπήρξε δριμύτατη κοινωνική αντίδραση – αλλά και κάποιες αξιοκρατικές – πάντοτε – επιλογές νέων προϊσταμένων, μεταθέσεις κ.λπ. βελτιώνουν συνήθως την κατάσταση σε σχέση πάντοτε με τους «αδιάφορους και ακαμάτηδες κομματικούς εγκαθέτους» που είχε επιλέξει η προηγούμενη κυβέρνηση – πάντα αυτή! Στη συνέχεια νέες προσλήψεις – πάντα αξιοκρατικές – θα δώσουν το νέο αίμα που θα δυναμώσει τον ασθενούντα οργανισμό αλλά που θα εμφανιστεί και κάποιους συνεπείς στα υπεσχημένα προεκλογικά ρουσφέτια.

Η πρώτη τροπολογία ήδη ψηφίστηκε και η κυβέρνηση προχωρεί

στην αντικατάσταση προϊσταμένων. Με βαρύγδουπο λόγο, ικανό να πείσει για τις αγαθές προθέσεις αυτού του εγχειρήματος κάποιους αφελείς, οι καλοί υπουργοί που την υπογράφουν διαβεβαιώνουν ότι διαπίστωσαν αναξιοκρατία και αναξιοπιστία των υπηρεσιακών συμβουλίων, που είχε η προηγούμενη κυβέρνηση, με αποτέλεσμα την επικίνδυνη χαλάρωση της λειτουργίας ολόκληρου του διοικητικού μηχανισμού, αφού οι προϊστάμενοι ήταν έκθετοι στους συναδέλφους τους και είχαν αποστερηθεί του κύρους τους στη συνείδηση της δημοσιούπαλληλικής τάξης. Για να υπάξουν λοιπόν εχέγγυα αντικειμενικής και αξιοκρατικής κρίσης – που δεν υπήρχαν πριν – και για να αποκατασταθεί η αξιοκρατία και να εμπεδωθεί η εμπιστοσύνη των υπαλλήλων στους προϊσταμένους τους, τοποθέτησαν και κάποιο δικαστικό λειτουργό ως πρόεδρο, και έτσι, με εξασφαλισμένες πλέον τις μειζόνες εγγυήσεις αντικειμενικότητας και αξιοκρατικής κρίσης αποφάσισαν να προχωρήσουν στην αντικατάσταση.

ΠΩΤΟ πεδίο εφαρμογής η δύσμοιρη η εκπαίδευση, όπου ήδη αντικατέστησαν όλους τους προϊσταμένους των διευθύνσεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η στήλη δεν θα απαριθμή-

σει σήμερα τα όσα συνέδησαν σ' αυτό το υπηρεσιακό συμβούλιο.

Οι αιρετοί εκπρόσωποι του κλάδου, που συμμετέχουν, οφείλουν να ενημερώσουν τον λαό και τους εκπαιδευτικούς για τις λεπτομέρειες. Όλοι οι εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα θα πρέπει να ενημερωθούν για τις μεθόδους, τη σοβαρότητα της διαδικασίας και την αξιοκρατία που επικράτησε σ' αυτό το συμβούλιο, για να αντιληφθούν τι επιφυλάσσεται και στους άλλους χώρους του Δημοσίου από τέτοια νέα αντικειμενικά και αδιάβλητα συμβούλια. Το μόνο που θα επισημάνει η στήλη είναι ότι αυτοί οι πίνακες θα καταπέσουν με την πρώτη προσφυγή, με όσα κομικοτραγικά διαπιστώνονται σ' αυτή την υποτιθέμενη αξιοκρατική σειρά επιλογής που εμφανίζουν, την αβασάνιστη, ατεκμηρίωτη, πρωτοφανή σειρά.

Τελικά, βεβαίως, τον υπουργό της Παιδείας φαίνεται ότι ενδιέφερε, απλά και μόνο, μια γρήγορη επιλογή, ώστε, με νέους προϊσταμένους, να μπορεί άνετα να προετοιμάσει τον απεργοσπαστικό του μηχανισμό για τη διεξαγωγή των γενικών εξετάσεων και την αποστολή των ατομικών προσκλήσεων στους εκπαιδευτικούς. Αρκεί να ήταν δικόι του οι διευθυντές. Μ' αυτόν όμως τον τρόπο δεν

βελτιώνεται η εικόνα της δημοσίας διοίκησης, αν αυτό είναι το ζητούμενο και όχι κάποιος υποκριτικός ψευδής λόγος που συνοδεύει συνήθως τον ρεβανσισμό των προσερχομένων προς τους κάθε φορά απερχομένους. Μόνον η λειτουργία συμβουλίων με πραγματικά αξιοκρατικά κριτήρια, χωρίς κομματικό χρώμα, μπορεί να βελτιώσει τα πράγματα. Πάντως όχι αυτό το υπηρεσιακό συμβούλιο του υπουργείου Παιδείας.

ΔΕΝ υποστηρίζει αυτή η στήλη ότι η κατάσταση στη δημόσια διοίκηση είναι η καλύτερη. Ποιοι όμως ευθύνονται για τα όσα συμβαίνουν σ' αυτόν τον χώρο; Ποιοι είναι αυτοί που δημιούργησαν τα προβλήματα;

Πάντως δεν μπορεί να είναι οι υπάλληλοι. Μήπως οι κυβερνώντες σήμερα δεν γνωρίζουν ότι όλα αυτά ανάγονται στην ιστορική διαδικασία με την οποία συγκροτήθηκε το σύγχρονο ελληνικό κράτος; Δεν οφείλονται στη νοοτροπία που καλλιεργήσε η πολιτική στη χώρα αυτή με το ρουσφέτι του διορισμού;

Ποιος δημιούργησε σ' αυτόν τον λαό την κοινωνική συνείδηση για το βολέμενο δημόσιο υπάλληλο; Δεν ευθύνεται η κυβερνητική παρέμβαση που υπάρχει πάντα στον

χώρο των δημοσίων υπαλλήλων με την απόλυτη και σκληρή κομματική εξάρτηση που πάντα επιβάλλει για να ελέγχει τη διοίκηση και να αποκομίζει κομματικά οφέλη;

Ποιος θέλει και προσπαθεί να μετατρέψει τους δημοσίους υπαλλήλους σε κομματικούς υπηρέτες με εντολές και εντολοδόχους και όχι απλώς δημοσίους υπηρέτες;

ΑΝ η κυβέρνηση ζητάει ειλικρινά λύση, ας απορρίψει τον κομματικό εναγκαλισμό και ας εμπεδώσει στο σύνολο των υπαλλήλων την εμπιστοσύνη προς το κράτος. Ας γίνουν διαγωνισμοί για τις προσλήψεις, αλλά αδιάβλητοι και με κριτήρια. Ας ρίξει το βάρος της στον εκσυγχρονισμό και στη μετεκπαίδευση. Ας καθιερώσει τη γενική μηχανοργάνωση, σήμερα που η πληροφορική αποτελεί πρόσκληση και πρόκληση. Ας δώσει πρωτοβουλία στους υπαλλήλους και ας τους ακουσει. Αυτοί ξέρουν, όταν αισθανθούν ότι τους εμπιστεύονται και μπορούν να συμβουλευθούν για πολλά ακόμη που πρέπει να γίνουν.

Τότε και μόνον τότε θα γίνουν στελέχη της κρατικής μηχανής και θα παύσουν κι αυτοί να παίρνουν – στον βαθμό που ίσως παίρνουν – κομματικές εντολές στη δουλειά τους. Τότε θα εργάζονται και θα αποδίδουν. Και τότε ο λαός δεν θα έχει πια τη διάχυτη και πλήρη απογοήτευση από τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης. Τότε η εικόνα θα έχει βελτιωθεί. Αλλιώς: «Ουαί υμίν Φαρισαίοι υποκριταί».